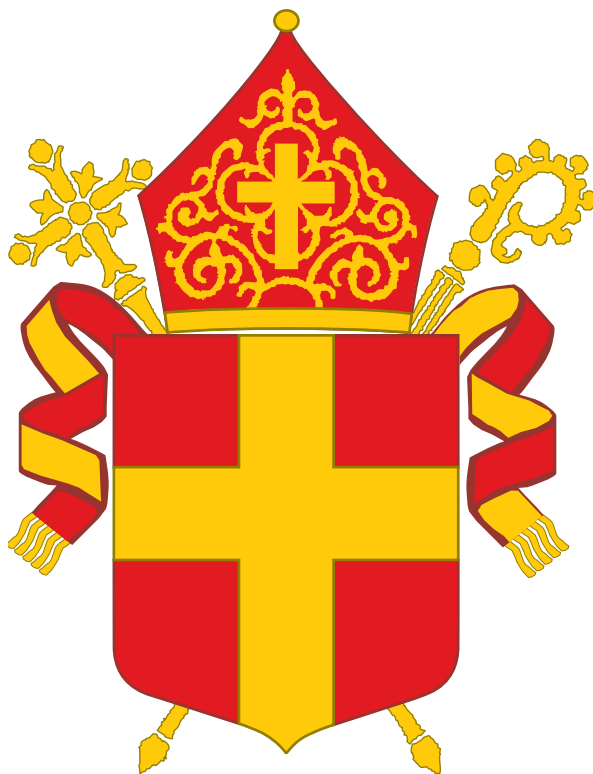

Högmässa med biskopsvigning

Erik Eckerdal vigs till biskop i Visby stift
Marika Markovits vigs till biskop i Linköpings stift

Uppsala domkyrka
Andra söndagen efter Trettondedagen
15 januari 2023 kl 11.00

Valspråk och biskopsvapen

Visby – Erik Eckerdal

Duc in altum – lägg ut på djupet – är hämtat från Lukasevangeliets femte kapitel i vilket Jesus kallar sina lärjungar att följa honom.

I Luk 5:4 uppmanar Jesus Petrus att "ro ut på djupt vatten och lägg ut näten där" (Bibel 2000). Eller närmre den grekiska och latinska versionen, "lägg ut på djupet och lägg ut era nät". Trots att lärjungarna var trötta då de varit ute hela natten och fiskat utan att få något, lyssnar de till Jesus och rör ut en gång till och fångsten blir rik. De återvänder med båten så full av fisk att den nästan sjunker. I bävan över hur mycket fisk de drog upp när de följde Jesu ord, till skillnad från fisket hela natten, knäböjer Petrus inför Jesus och säger "lämna mig Herre, ty jag är en syndare". Istället uppmanar Jesus Petrus och de andra lärjungarna att följa honom och bli människo-fiskare.

I vapnet syns ett nät som söker i djupet efter fisken. Nätet läggs ut från båten som är en symbol för kyrkan, med kopplingar både till Gotland som en ö i Östersjön och till SKUT och dess historiska koppling till sjöfart. Jesu ord om att lägga ut på djupet är samtidigt en uppmaning till varje människa att söka på djupet. Att inte leva på ytan utan att följa efter Jesus och söka andligt, relationellt och intellektuellt på djupet efter det vackra, det goda och det sanna i livet vilket sker när vi följer Jesus och hans undervisning. Också, när vi likt lärjungarna, inte riktigt förstår vad syftet är.

Erik Eckerdal

Vapnet är komponerat av prof. Eric Bylander och målat av den danske kunglige vapenmålaren Ronny Skov Andersen. Fisken förekommer även i tidigare Eckerdalska biskopsvapen.

Valspråk och biskopsvapen

Linköping – Marika Markovits

I första och fjärde fältet visas Linköpings stiftsvapen. I andra och tredje fältet finns det personliga vapnet. Det senare är en tolkning av det vapen som min förfader förlänades 1741 av den habsburgska Maria Teresia, drottningen av Ungern. Vapnet får en ny personlig innebörd som biskops vapen, där Lejonet symboliserar mod och sädesstråna symboliserar liv men också det himmelska brödet samt den Heliga treenigheten.

Färgerna rött och blått i bakgrunden symboliserar den Heliga ande och Maria, Jesu mor. De röda stenarna i mitran har inspirerats av heliga Birgittas ordensdräkt. Dessa symboler visar på kvinnors andlighet och ledarskap i kyrkan.

En mitra ovanför skölden samt en kräkla bakom skölden är heraldiska attribut för en biskop inom Svenska kyrkan. Kräkulan anspelar på Linköping stifts kräkla och är här försedd med pärlor från Frälsarkransen. Pärlorna påminner om att Gud finns i allt som våra liv rymmer och att vi är ouplösligt förenade med allt levande.

Mitt valspråk, Fatta mod ge världen liv, är skapat utifrån två bibelord, ur Gamla (Ps 27:14) och Nya testamentet (Joh. 6:33). Jag vill visa på att Gud verkar genom historien, att människor i alla tider har satt sitt hopp till Gud och därigenom fattat mod inför stora utmaningar. Som biskop vill jag uppmuntra till kraft, mod och hopp i de utmaningar vi möter som människor och som kyrka. Jesus talar om brödet som kommer ner från himlen och ger världen liv. I nattvarens mysterium får vi, genom bröd och vin, del i Jesu död och uppståndelse till evigt liv. I nattvarden påminns vi om att när vi delar bröd så räcker det till alla. Som biskop vill jag verka för Linköpings stifts vision om levande församlingar, för att världen ska leva.

Marika Markovits

Vapnet har utförts av statsheraldikern Davor Zovko. Statsheraldikern emeritus Henrik Klackenborg har deltagit i vapnets komponering.

Ljus

Ljus

Uppsala katedralsångare
Dirigent domkyrkoorganist Ulric Andersson

Kyrkvärd Gustaf Almkvist

Kyrkvärd Stefan Parkman

Kyrkvärd Annika Sjöqvist Platzter

Ljus

Ljus

Visby stifts standar

Christer Engelhardt
Stiftsdirektor

Kungörelsen

Göran Broås
Stiftsjurist

Kåpa och mitra

Curt Broberg
2:e vice ordf. stiftsstyrelsen

Biskopskors

Kerstin Garplid
Diakon

Kräkla

Annika Hakalax
Stiftsprost

Erik Eckerdal (in)
Biskop electus

Ljus

Ljus

Linköpings stifts standar

Lovisa Källum

Natalie Haddad

Jonathan Bergstrand

Svenska Kyrkans Unga, Linköpings stift

Kungörelsen

Elin Hjulström
Stiftsjurist

Kåpa och mitra

Eva-Lena Fungmark
1:e vice ordf. stiftsstyrelsen

Biskopskors

Anna Haglund Fröhler
Diakon

Kräkla

Mattias Bähr
Präst

Marika Markovits (in)
Biskop electa

Ljus

Viktor Joelsson
Vice ordförande Svenska Kyrkans Unga

Ulf Jonsson SJ
Stockholms katolska stift

Ärkebiskop Benjamin Atas
Syriska ortodoxa kyrkan

Biskop Ian T. Douglas
Episkopalkyrkan i Amerika

Svenska kyrkans standar

Tova Mårtensson
Förbundsordförande Svenska Kyrkans Unga

Ljus

Margareth Glad
Norska sjömanskyrkan i Stockholm

Ieva Graufelde
*Världsvida lettiska
evangelisk-lutherska kyrkan*

Biskop Marika Markovits (ut)
Linköping

Biskop Andreas Holmberg
Stockholm

Biskop Bo-Göran Åstrand
Evangelisk-Lutherska kyrkan i Finland

Biskop Åsa Nyström
Luleå

Biskop Péter Kondor
Lutherska kyrkan i Ungern

Biskop Sören Dalevi
Karlstad

Ljus

Gunilla Märak
Samiska rådet i Svenska kyrkan

Lasse Svensson
Kyrkoledare, Equmeniakyrkan

Jan Eckerdal
Sveriges Kristna Råd

Ljus

Kerstin Oderhem
*Missionsföreståndare,
Evangeliska Fosterlandsstiftelsen*

Frank Dieter Fischbach
Tysklands evangeliska kyrka

Biskop Erik Eckerdal (ut)
Visby

Biskop Gisli Gunnarsson
Isländska kyrkan

Biskop Karin Johannesson
Uppsala

Biskop Anne Lise Ådnøy
Norska kyrkan

Biskop Susanne Rappmann
Göteborg

Biskop Marianne Gaarden
Danska folkkyrkan

Biskop Solomon Massangwa
Evangelisk Lutherska kyrkan i Tanzania

Biskop Mikael Mogren
Västerås

Biskop Johan Dalman
Strängnäs

Biskop Tiit Salumäe
Evangelisk Lutherska kyrkan i Estland

Biskop Elof Westergaard
Danska folkkyrkan

Biskop Fredrik Modéus
Växjö

Biskop Eva Nordung Byström
Härnösand

Biskop John Okoro
*Gammalkatolska kyrkan
av Utrechttunionen*

Biskop David Hamid
Engelska kyrkan

Biskop Johan Tyrberg
Lund

Biskop Åke Bonnier
Skara

Biskop emeritus Sven-Bernhard Fast
Visby

Ärkebiskop Rhee Millena Thimbang
Oberoende Filippinska kyrkan

Sam Douhan
Bitr. domkyrkokaplan

Lars Åstrand
Domkyrkokaplan

Annica Anderbrant
Domprost

Ärkebiskop Martin Modéus

Fredrik Lidé
Ärkebiskopens kaplan

* = vi står upp.

Rubriker samt texter som läses/sjungs av församlingen är markerade med **fet stil**.
Noter avser församlingssång.

Gudstjänsten teckentolkas framför södra bänkkvarteret.

* Kungen och Drottningen anländer till domkyrkan.

Klockringning

* Psalm 332:1–3 *Ingångsprocession*

Inledningsord

Bön om förlåtelse

Gud,
jag är delaktig i världens synd,
och bekänner nu
inför dig
den synd jag bär ansvar för.
Förlåt mig.
I Jesu Kristi namn.

Förlåtelseord

Tackbön

Gud, vår Fader,
tack för att vägen till dig
alltid är öppen genom Jesus Kristus.
Hjälp oss att leva i din förlåtelse.
Stärk vår tro, öka vårt hopp
och uppliva vår kärlek.
Amen.

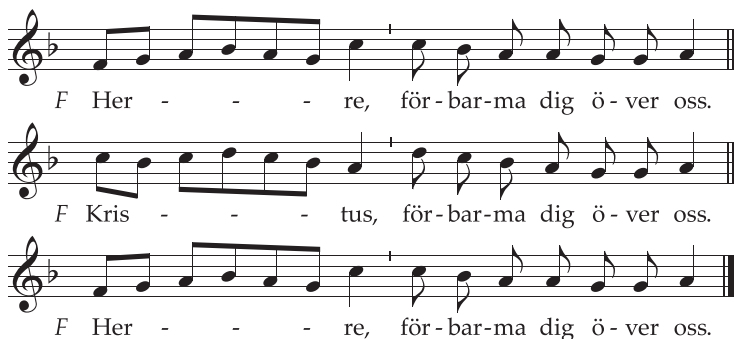
Introitus

Gläd er alltid i Herren. Än en gång vill jag säga: Ja, gläd er.
Jag vill höra vad Gud säger. Herren förkunnar välgång för sitt folk;
de som fruktar honom har nära till hans hjälp.
Ära vare Fadern och Sonen och den heliga Ande,
såsom det var av begynnelsen, nu är och skall vara,
från evighet till evighet. Amen.

Antifon: Fil 4:4–5. Psalm: Ps 85:9, 10.

Kristusrop/Kyrie

Helige Herre Gud, helige starke Gud,
helige barmhärtige Frälsare, du evige Gud,
förbarma dig över oss.

* Lovsången/Gloria och Laudamus

Ära åt Gud i höjden och frid på jorden,
bland människor som Gud älskar.

O Gud, du råder bortom alla stjärnor och skapar varje strå på jorden,
du skådar ner i nödens världar och är oss en Fader, en Fader.

Vi prisar dig, vi tillber dig, vi tackar dig för dina verk.

Jesus Kristus, vår plåga bar du och tog vår skuld ifrån oss,
uppstånden är du alltid hos oss, evigt ber du för oss hos Fadern.

Vi prisar dig, vi tillber dig, vi tackar dig för dina verk.

Heliga Ande, du förnyar jordens ansikte och ger världen liv,
du vittnar om syndares tröst och lyser oss hem till Fadern.

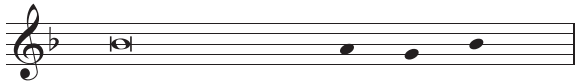
Vi prisar dig, vi tillber dig, vi tackar dig för dina verk.

A - men.

*** Dagens bön** *Beds på danska*

Kristus är mitt ibland oss.

F I hans namn vill vi be.

O Gud, du som råder över himmel och jord,
och som i din Son har uppenbarat din härlighet,
öppna våra ögon och hjärtan,
så att vi i hans ord och gärningar ser din kärlek.
Genom din Son Jesus Kristus, vår Herre.

Amen.

Gammlatestamentlig läsning *Femte Moseboken 5:23–27*

Mose sade till hela Israel: När ni hade hört rösten ur mörkret och berget brann kom ni fram till mig, alla stamhövdingar och äldste, och sade: "Herren, vår Gud, har visat oss sin härlighet och storhet, och vi har hört hans röst ur elden. I dag har vi sett att en människa kan höra Gud tala och ändå förbli vid liv. Varför måste vi då dö? Denna väldiga eld förbränner oss. Om vi hör Herren, vår Gud, tala igen kommer vi att dö. Ty vilken dödlig varelse har förblivit vid liv efter att som vi ha hört den levande Gudens röst ur elden? Gå du fram och lyssna till allt vad Herren, vår Gud, säger. Tala sedan om för oss allt vad Herren, vår Gud, har sagt till dig, så skall vi lyssna och lyda."

Så lyder Herrens ord.

Gud, vi tackar dig.

Körsång

Cantate Domino canticum novum

Text: Ps 96:1–2. Musik: Giovanni Croce (1557–1609).

Epistelläsning *Läses på estniska*

Hebreerbrevet 2:9–10

Vi ser att Jesus, som en liten tid var ringare än änglarna, nu är krönt med härlighet och ära därför att han led döden. Genom Guds nåd skulle det komma alla till godo att han fick möta döden. Ty när han, för vilken och genom vilken allting är till, ville föra många till härlighet, måste han låta honom som leder dem till frälsningen bli fullkomnad genom lidande.

Så lyder Herrens ord.

Gud, vi tackar dig.

Psalm 73 *med evangelieprocession*

* Evangelium *Läses på filipino*

Johannesevangeliet 5:31–36

Jesus sade: "Om jag själv vittnar om mig är mitt vittnesbörd inte giltigt. Men det är en annan som vittnar om mig, och jag vet att hans vittnesbörd om mig är giltigt. Ni har sänt bud till Johannes, och han har vittnat för sanningen. Jag vill inte ha något vittnesbörd om mig från någon människa, men jag säger detta för att ni skall bli räddade. Johannes var en lampa som brann och lyste, och en kort tid hänfördes ni av hans ljus. Men jag har fått ett starkare vittnesbörd än det Johannes gav. Ty de verk som Fadern har gett mig i uppdrag att fullborda, just de som jag utför, vittnar om att Fadern har sänt mig."

Så lyder det heliga evangeliet.

Lovad vare du, Kristus.

* Hallelujarop

Kungörelsen

Predikan/vigningstal

Körsång

Help me spread your fragrance

Text: Moder Teresa av Calcutta (1910–1997). Musik: René Clausen (f. 1953).

Vigningens inledningsord

Ärkebiskopen assisteras av biskop John Okoro som representant för Gammalkatolska kyrkan av Utrechtunionen och biskop Marianne Gaarden som representant för Borgågemenskapen.

Kyrkan är Guds folk, Kristi kropp,
ett tempel av levande stenar, där Kristus är hörnstenen.
I detta Guds folk, där vi alla genom dopet är kallade
att föra ut evangelium i hela världen,
har biskopen ett särskilt uppdrag.

En biskop skall ha tillsyn
över stiftet och församlingarna
och bära ansvar för att Guds ord
blir rent och klart förkunnat,
sakramenten rätt förvaltade
och barmhärtigheten utövad efter Guds vilja.
En biskop skall viga och visitera,
uppsöka, rådslå, lyssna och besluta
och i allt biskopen gör styrka Guds folk

i kallelsen att tyda tidens tecken
och vittna om Guds väldiga gärningar för allt skapat.
En biskop skall i sitt ämbete leva som Kristi tjänare
och vara en herde för Guds hjord.
Med vaksamhet och klokhet
skall biskopen tjäna enheten i Kristus
till kyrkans uppbyggelse och förnyelse i Anden,
så att Guds kärlek blir synlig i världen.

Åt er skall nu anförtros uppdraget att vara biskop.
Möt era medmänniskor med varsamhet och aktning.
Sök Guds viljas väg tillsammans med dem
och sträva efter att låta tro, lära och liv bli ett.

Frågorna

Vill ni i Guds den treeniges namn,
åta er uppdraget
att vara biskop och utöva detta så,
att Gud blir ärad, kyrkan uppbyggd
och Guds vilja förverkligad i världen?

Ja

Vill ni stå fasta i kyrkans tro, försvara den
och tillse att Guds ord blir rent och klart förkunnat,
så som det är oss givet i den heliga Skrift
och så som det är omvittnat i vår kyrkas bekännelse,
och att sakramenten blir rätt förvaltade?

Ja

Vill ni i er tjänst följa,
upprätthålla och värna vår kyrkas ordning
och främja enheten i Kristus?

Ja

Vill ni leva så bland människor,
att ni blir ett vittne om Guds kärlek
och om försoningens hemlighet?

Ja

Försäkran

Bekräfta nu inför Gud och i denna församlings närvaro era löften.

Jag, Erik Eckerdal, vill med Guds hjälp och i förtröstan på Guds nåd
leva enligt dessa löften.

Jag, Marika Markovits, vill med Guds hjälp och i förtröstan på Guds
nåd leva enligt dessa löften.

Må Gud, som har börjat ett gott verk i er,
fullfölja det, så att Guds goda vilja sker.
I Faderns och Sonens och den heliga Andens namn.
Amen.

* Trosbekännelsen/Credo

Bekänn nu tillsammans med oss vår heliga kristna tro.

Jag tror på en enda Gud,
allsmäktig Fader
skapare av himmel och jord
av allt vad synligt och osynligt är;
och på en enda Herre
Jesus Kristus, Guds enfödde Son,
född av Fadern före all tid
Gud av Gud, ljus av ljus, sann Gud av sann Gud,
född och icke skapad, av samma väsen som Fadern,
på honom genom vilken allting är skapat;
som för oss människor och för vår salighets skull
har stigit ned från himmelen och tagit mandom
genom den helige Ande av jungfrun Maria
och blivit människa;
som ock har blivit för oss korsfäst under Pontius Pilatus,
lidit och blivit begravnen;
som på tredje dagen har uppstått, efter skrifterna,
och stigit upp till himmelen
och sitter på Faderns högra sida;
därifrån igenkommande i härlighet
till att döma levande och döda,
på vilkens rike icke skall varda någon ände;
och på den helige Ande, Herren och livgivaren
som utgår av Fadern och Sonen,
på honom som tillika med Fadern och Sonen

tillbedes och äras och som har talat genom profeterna;
och på en enda, helig, allmännelig och apostolisk kyrka.
Jag bekänner ett enda dop, till syndernas förlåtelse,
och förväntar de dödas uppståndelse
och den tillkommande världens liv.
Amen.

Psalm 280

* Vigningsbönen

Ärkebiskopen assisteras av biskoparna vid altaret samt av biskoparna Fredrik Modéus, David Hamid, Solomon Massangwa för Erik Eckerdal samt Johan Dalman, Anne Lise Ådnøy och Péter Kondor för Marika Markovits.

Herre, kom till Erik Eckerdal med din heliga Ande
och tag honom i din tjänst som biskop i din kyrka.

Herre, kom till Marika Markovits med din heliga Ande
och tag henne i din tjänst som biskop i din kyrka.

Efter handpåläggningen:

Gud, vi ber dig:

**Ge dessa dina biskopar uthållighet i evangeliets tjänst,
trohet och klokhet i omsorgen om ditt folk.**

**Ge dem den frimodighet och kraft,
det tålamod de behöver
och håll dem alltid nära dig.**

Låt dem fördjupas i tron, hoppet och kärleken.

**Genom Jesus Kristus, vår Herre,
som med dig och den heliga Anden lever och verkar
i en gudom från evighet till evighet.**

Amen.

Mottagandet

Medan kören sjunger Veni Sancte Spiritus (sv ps 361) ikläds de nyvigda biskoparna korset, kåpan och mitran samt mottar av ärkebiskopen kräklan och fullmakten.

Veni Sancte Spiritus,
reple tuorum corda fidelium,
et tui amoris in eis ignem accende:
qui per diversitatem linguarum cunctarum,
gentes in unitate fidei congregasti.
Alleluja, alleluja.

O du helge Ande, kom.
Fyll dina trognas hjärtan med nåd och frid
och tänd i dem kärlekens eld, din levande låga,
du som från skilda länder och språk
samlar folken i kristen tro och endräkt: en enda helig kyrka.
Halleluja! Halleluja!

Text och musik: Medeltida antifon, övers 1983.

Ärkebiskopen säger till församlingen:

På apostoliskt vis, genom bön och handpåläggning i Guds namn,
har Erik Eckerdal och Marika Markovits vigts till biskopar. Tag emot
dem som Kristi sändebud.

Ära vare Fadern och Sonen och den heliga Anden
**såsom det var av begynnelsen, nu är och skall vara
från evighet till evighet. Amen.**

Meddelanden

Kyrkans förbön

Låt oss bedja.

Beds på lulesamiska

Gud, du som är skapelsens och livets källa,
vi tackar för den jord du gett oss.
Lär oss att bevara din skapelse
och forma en värld med omsorg och ansvar.
Vi ber om fred och rättvisa för alla.
Särskilt ber vi för ...
Herre hör vår bön.

Beds på svenska

Gud, du som älskar alla människor,
 Vi ber för vårt kungahus, riksdag och regering,
 för Sametinget och sanningskommissionens arbete.
 Ge vishet till dem med makt
 att göra vårt samhälle öppet och rättvist.
 Ge oss nåden att tillsammans med alla av god vilja
 bidra till att ge världen liv.
 Herre hör vår bön.

Låt ditt rike komma, låt din vilja ske!

Beds på svenska

Gud, du som är en källa till glädje och livsmod.
 Vi ber för Svenska kyrkans biskopar och stift,
 för Marika Markovits och Erik Eckerdal.
 Vi ber för kyrkans diakonala arbete
 och för ekumenisk och interreligiös samverkan.
 Vi ber om hjälp att följa vår kallelse
 och kraft att leva i tro.
 Herre hör vår bön.

Låt ditt rike komma, låt din vilja ske!

Beds på isländska

Gud, du som ger kyrkan liv för världens skull,
 vi tackar dig för dem som har gått före oss.
 Vi ber för barn och unga.
 Vi ber om förmåga att se din vilja
 och mod och kreativitet
 att i din efterföljd lägga ut på djupet.
 Herre hör vår bön.

Låt ditt rike komma, låt din vilja ske!

Tacksägelse för de döpta och de avlidna.

I Jesu namn.

Amen.

Psalm 15 (Tillredelse/Offertorium)

Dagens kollekt går till Uppsala stadsmission.

Swish nr 123 231 60 24.

*** Lovsägelsen/Sursum corda och Prefationen**

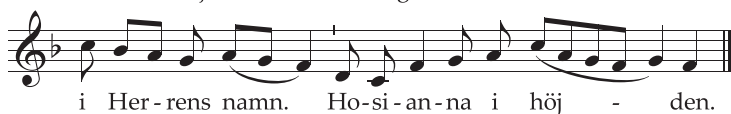
Upplyft era hjärtan till Gud.

Låt oss tacka Gud, vår Herre.

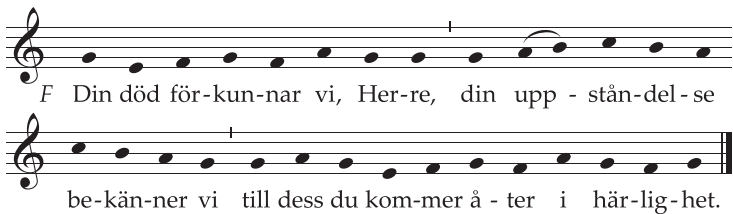

*** Helig/Sanctus**

* Nattvardsbönen

... Så ofta ni dricker av den, gör det till min åminnelse.

* Herrens bön/Pater noster

Vår Fader, du som är i himlen.
Låt ditt namn bli helgat.
Låt ditt rike komma.
Låt din vilja ske på jorden så som i himlen.
Ge oss i dag det bröd vi behöver.
Och förlåt oss våra skulder
liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss.
Och utsätt oss inte för prövning
utan rädda oss från det onda.
Ditt är riket. Din är makten och äran
i evighet.
Amen.

* Brödsbrytelsen/Fractio

Brödet som vi bryter är en delaktighet av Kristi kropp.

Så är vi, fastän många, en enda kropp,
ty alla får vi del av ett och samma bröd.

* Fridshälsningen/Pax

* O Guds Lamm/Agnus Dei

F O Guds Lamm, som bort-ta-ger värl - dens syn - der,
för-bar-ma dig ö - ver oss. O Guds Lamm, som bort-ta-ger
värl-dens syn-der, för-bar-ma dig ö - ver oss. O Guds Lamm,
som bort-ta-ger värl-dens syn-der, ge oss din frid.

Kommunionen/Communio

Körsång under kommunionen

O sacrum convivium

Text: Thomas av Aquino (1225–1274), Magnificat-antifon på Kristi lekamens dag.

Musik: Thomas Tallis (ca 1505–1585).

Bön efter kommunionen *Beds på engelska*

Herre vår Gud, vi lovsjunger och ärar dig

för att din Son föddes i världen

och blev människa som vi.

Vi tackar dig för mötet med honom i nattvarden

och för hans närvaro i våra liv.

Hjälp oss att återspegla hans kärlek i världen.

Amen.

* Lovpsalm 132:2–3

* Välsignelsen

*** Sändningsord**

Gud skapar världen

och vill att vi ska leva.

Gud älskar världen

och fyller oss med kärlek.

Gud förnyar världen

och ger oss en framtid och ett hopp.

*** Avslutande musik/Postludium** *Utgångsprocession*

New Era

Nigel Ogden (f. 1954)

Vigningsbiskop och celebrant

Organist

Kör

Dirigent

Ärkebiskop Martin Modéus

Andrew Canning

Uppsala katedralsångare

Ulric Andersson